

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 listopada 2019 r., sygn. akt I C 263/16, Sąd Rejonowy w Łęczycy:

1. zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz powoda M. Ł. kwotę 6.024,36zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 lipca 2016r. do dnia zapłaty;
2. w pozostałej części oddalił powództwo;
3. zasądził od Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz M. Ł. kwotę 3.179,24zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. nakazał zwrócić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Łęczycy Towarzystwu (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 992,80zł tytułem zwrotu nadpłaconej zaliczki na opinię biegłego zaksięgowanej pod pozycją 2417 170405.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne, z których wynika, że:

W dniu 2 marca 2016r. M. K., kierujący pojazdem marki R. (...), o nr rej (...), w miejscowości T., na drodze krajowej (...), uderzył w tył, stojącego na czerwonym świetle, samochodu osobowego marki M. (...), o nr rej. (...), kierowanego przez M. Ł.. Za sprawcę zdarzenia został uznany kierujący samochodem marki R. (...), M. K., który został ukarany mandatem karnym.

W samochodzie poszkodowanego uszkodzeniu uległ zderzak tylny, pokrywa bagażnika, pas tylny, tablica rejestracyjna tylna.

Sprawca zdarzenia kierujący samochodem marki R. (...), posiadał wykupioną polisę OC w Towarzystwie (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W..

W dniu 14 marca 2016r. M. Ł. zgłosił szkodę pozwanemu, jakiej doznał w samochodzie marki M. (...), o nr rej (...).

W wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego, pismem z dnia 10 czerwca 2016r. pozwany zawiadomił powoda, iż przelał na wskazany rachunek bankowy kwotę 18.792,15zł, tytułem odszkodowania za szkodę z dnia 2 marca 2016r. w samochodzie marki M. (...), na podstawie kosztorysu ofertowego sporządzonego przez Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W..

W dniu 6 marca 2016r. powód wynajął samochód zastępczy marki S. (...) w (...) LTD w Anglii. Koszt wynajęcia samochodu za jedną dobę wynosił 25 (...). Umowa najmu pojazdu zastępczego trwała 66 dni, tj. do dnia 10 maja 2016r. Za wynajem samochodu zastępczego powód zapłacił kwotę 1.650 (...).

M. Ł. mieszkał w Anglii, nie posiadał innego samochodu osobowego, z którego mógłby korzystać. Wynajmowany pojazd był wykorzystywany przez powoda na dojazdy do pracy, która znajdowała się 17 mil od miejsca jego zamieszkania.

W dniu 11 czerwca, drogą elektroniczną, doręczając kserokopię umowy wynajem samochodu zastępczego i zapłacony rachunek, powód wezwał pozwanego do zwrotu kosztów wynajmu samochodu zastępczego za okres 66 dni.

Pismem z dnia 22 czerwca 2016r. pozwany zawiadomił powoda, iż na wskazy rachunek bankowy została przelana kwota 2.141zł, tytułem zwrotu kosztów wynajęcia samochodu zastępczego w kwocie 375 (...), tj. 2.141zł. Wskazując, że zasadny czas wynajmu pojazdu zastępczego uznano 15 dni, tj. od dnia 14 marca 2016r. (daty zgłoszenia szkody) do dnia 18 marca 2016r. (daty przekazania informacji o wysokości szkody) +10 dni technologicznego czasu naprawy.

Pismem z dnia 27 czerwca 2016r., które doręczone zostało w dniu 11 lipca 2016r., M. Ł. wezwał Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. do zapłaty kwoty 9.259,14zł, co stanowiło kwotę 1.650 (...) wyrażoną w złotych polskich według średniego kursu NBP na dzień 6 maja 2016r. (5,6116 zł), tj. dzień zapłaty ceny za wypożyczony samochód, w terminie 7 dni, licząc od daty doręczenia pisma.

Technologiczny czas naprawy pojazdu powoda wynosił 10 dni. Czas technologicznej naprawy przy uwzględnieniu dni około naprawczych i dni wolnych od pracy przypadających w okresie naprawy wynosił 14 dni roboczych, a proces likwidacji szkody wynosił 89 dni.

Czas najmu pojazdu zastępczego przez powoda, przy przyjęciu stawki najmu na poziomie 25 (...) oraz uwzględnieniu daty zgłoszenia szkody (14 marca 2016r.), technologicznego czasu naprawy i procesu likwidacji szkody (decyzja o przyznaniu odszkodowania została podjęta 10 czerwca 2016r.) mógł wynosić 103 dni. Ceny wynajmu pojazdu klasy M. (...) na rynku brytyjskim, w okolicy miejsca zamieszkania pobytu powoda i w miejscowości O. wynosiły od 18 do 30 (...).

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie zeznań świadka K. J., zeznań powoda M. Ł., opinii biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych i techniki samochodowej Z. G. oraz dowodów z dokumentów.

Sąd Rejonowy uznał za wiarygodne zeznania świadka K. J. i powoda M. Ł., gdyż, jak wskazał, były one logiczne, konsekwentne, spójne i miały swoje oparcie w pozostałym wiarygodnym materiale dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy, a nadto dotyczyły okoliczności bezspornych między stronami postępowania.

Sąd Rejonowy uznał za rzetelną, fachową, obiektywną, bezstronną i rzeczową opinię biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych i techniki samochodowej Z. G., który wydał opinię w przedmiotowej sprawie. Opinia została zdaniem Sądu Rejonowego, sporządzona zgodnie z zakreśloną tezą dowodową, w oparciu o wnikliwą analizę akt sprawy i własną wiedzę biegłego.

Sąd Rejonowy uznał za wiarygodne dowody z dokumentów zgromadzone w aktach sprawy, albowiem, w toku postępowania nie ujawniła się żadna okoliczność, która podważyłaby wiarygodność tych dowodów.

W świetle tak ustalonego stanu faktycznego sprawy, Sąd Rejonowy uznał, że zarzutu pozwanego, iż stawka najmu pojazdu zastępczego jest zawyżona, gdyż możliwe było wynajęcie pojazdu za kwotę 15 (...) za dobę, jest nieuzasadniony. Zdaniem Sądu Rejonowego, pozwany nie wykazał, aby na etapie postępowania likwidacyjnego przedstawił powodowi możliwość wynajęcia pojazdu za niższą kwotę, niż zapłacona przez powoda, a także nie wykazał, iż przedstawił powodowi listę firm, które trudnią się wynajmem pojazdów zastępczych i mają podpisaną umowę z ubezpieczycielem i gwarantują niższe stawki, niż obowiązujące na rynku. Koszt wynajmu pojazdu zastępczego, w wysokości 25 (...) za dobę, odpowiada natomiast cenom wynajmu pojazdu klasy M. (...), na rynku brytyjskim, w okolicy i w miejscowości O., w której mieszkał M. Ł., a która wynosiła od 18 do 30 (...) za dobę. Mając to na uwadze, Sąd Rejonowy uznał, iż stawka 25 (...) za dobę wynajmu pojazdu zastępczego, jest uzasadniona w realiach rozpoznawanej sprawy i stanowi podstawę do ustalenia wysokości najmu z tytułu korzystania przez M. Ł. z pojazdu zastępczego.

Sąd Rejonowy wskazał też, że uwzględnienie jedynie technologicznego czasu naprawy pojazdu, wynikającego z kalkulacji roboczogodzin w kosztorysie naprawy jest założeniem błędnym. Tak określany czas najmu pojazdu zastępczego pozostaje w ocenie Sądu Rejonowego bez związku z czasem rzeczywistej naprawy i likwidacji szkody, gdyż nie uwzględnia wielu faktycznych czynników, które występują podczas naprawy pojazdu, w normalnym jej toku. W realiach rozpoznawanej sprawy, czas technologicznej naprawy pojazdu przy uwzględnieniu dni około naprawczych i dni wolnych od pracy przypadających w okresie naprawy wynosił 14 dni roboczych, a proces likwidacji szkody wynosił 89 dni (od dnia 14 marca 2016r. – zgłoszenie szkody do 10 czerwca 2016r. – decyzja o przyznaniu odszkodowania). Wprawdzie kalkulacja naprawy oparciu o którą pozwany przyznał i wyliczył wysokość odszkodowania była sporządzona w dniu 18 marca 2016r., jednakże dopiero data wypłaty odszkodowania stanowi etap zakończenia postępowania likwidacyjnego. Nieuzasadnione opóźnienie, w świetle udokumentowanych czynności

podejmowanych w procesie likwidacji szkody, w wypłacie odszkodowania nie może być okolicznością, która obciąża poszkodowanego. Skoro zakład ubezpieczeń, w sposób nieuprawniony opóźnia się z wypłatą odszkodowania, to winien ponieść z tego tytułu konsekwencje, którą w rozpoznawanej sprawie jest wydłużenie okresu wynajmowania pojazdu zastępczego przez powoda.

Sąd Rejonowy wskazał również, że uszkodzenia pojazdu powoda były tego rodzaju, iż niemożliwe było korzystanie z niego przed zakończeniem procesu naprawy, co było bezsporne między stronami postępowania. W związku z tym, wynajęcie samochodu zastępczego w takich okolicznościach nie mogło a priori stanowić naruszenia przez poszkodowanego zasady współdziałania z dłużnikiem przy wykonaniu zobowiązania i zwiększenia rozmiarów szkody.

Powodowi przysługuje odszkodowanie za zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres od dnia wynajęcia w związku ze szkodą do dnia naprawy uszkodzonego pojazdu – art. 361§1 k.c. Ograniczenie okresu, za który przysługuje refundacja kosztów najmu pojazdu zastępczego do tzw. technologicznego czasu naprawy, nie tylko nie realizuje w ocenie Sądu Rejonowego zasady pełnego odszkodowania, ale również naraża poszkodowanego na poniesienie dodatkowych wydatków, które nie wystąpiłyby, gdyby nie została wyrządzona mu szkoda. Zdaniem sądu I instancji koszty wynajmu samochodu zastępczego poniesione przez M. Ł. pozostawały, w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym z dnia 2 marca 2016r., a czas wynajmowania pojazdu przez okres 66 dni jest uzasadniony. Podkreślił, iż biegły Z. G. podniósł, że czas najmu pojazdu zastępczego przy uwzględnieniu daty zgłoszenia szkody, technologicznego czasu naprawy i procesu likwidacji szkody mógł wynosić 103 dni. Ważnym był również fakt, że powód zakończył czas wynajmu pojazdu w dniu 10 maja 2016r., a decyzja o przyznaniu odszkodowania i wypłata odszkodowania nastąpiła w dniu 10 czerwca 2016r.

W świetle powyższego Sąd Rejonowy uznał, iż koszt wynajmu pojazdu zastępczego przez M. Ł. wynosi 8.165,36zł (66dni wynajmu pojazdu x 25 (...) x 4,9487zł za 1 (...) według kursu NBP z dnia 30 października 2019r. – data zamknięcia rozprawy).

Ustalając wysokość odszkodowania z tytułu poniesionych kosztów wynajmu pojazdu zastępczego, stosownie do dyspozycji art. 363 §2 in principio k.c., Sąd Rejonowy przyjął kurs (...) według średniego kursu NBP z daty zamknięcia rozprawy tj. z dnia 30 października 2019r., w wysokości 4,9487zł.

Pozwany wypłacił powodowi odszkodowanie z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego w wysokości 2.141zł, dlatego też, Sąd I instancji zasądził od Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz M. Ł. kwotę 6.024,36zł (8.165,36zł – 2.141zł) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 lipca 2016r. do dnia zapłaty (punkt pierwszy wyroku).

O należnych odsetkach Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z żądaniem powoda na podstawie art. 359§1 k.c., 481§1 i §2k.c., mając na względzie fakt, iż w związku z wezwaniem do zapłaty odszkodowania, termin do spełnienia świadczenia pieniężnego upłynął w dniu 18 lipca 2016r. i od następnego dnia tj. od dnia 19 lipca 2016r. pozwany pozostaje w zwłoce w jego spełnieniu.

W pozostałym zakresie, ponad zasądzoną kwotę 6.024,36zł oraz co do żądania zasądzenia odsetek za okres od dnia 18 lipca 2016r. do dnia 19 lipca 2016r., Sąd Rejonowy uznał powództwo za nieuzasadnione i jako takie podlegające oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu. Poniesione przez strony koszty w sprawie wynosiły 7356,48zł, w tym po stronie powoda 4.949,28zł (255zł opłata sądowa, 103 opłata od rozszerzonego powództwa, 2.400zł koszty zastępstwa procesowego, 17zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 1.000zł koszty związane z opinią biegłego, 1.174,28zł koszty osobistego stawiennictwa powoda – koszty dojazdu), a po stronie pozwanego 2.407,20zł (2.400zł wynagrodzenie pełnomocnika, 7,20zł koszty opinii biegłego). Powód przegrał sprawę w 16%, a pozwany przegrał sprawę w 84% (6.024,36 : 7.154,79zł x 100% =

84%). Powód powinien ponieść koszty sądowe w kwocie 1.770,04zł, poniósł je w wysokości 4.949,28zł, należało, zatem zasądzić na jego rzecz od pozwanego kwotę 3.179,24zł, o czym Sąd I instancji orzekł w punkcie trzecim wyroku.

Na podstawie art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2018r., poz. 300 ze zm.), Sąd Rejonowy nakazał zwrócić Towarzystwu (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. ze Skarbu – Sąd Rejonowy w Łęczycy kwotę 992,80zł tytułem zwrotu nadpłaconej zaliczki na opinię biegłego – punkt czwarty wyroku.

Apelacje od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w zakresie oddalającym powództwo oraz rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie:

- art. 358 § 1 i § 2 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na przyjęciu przez Sąd I instancji, iż datą wymagalności roszczenia powoda jest data zamknięcia rozprawy, mimo iż przepis wprost stanowi iż Wartość waluty obcej określa się według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia wymagalności roszczenia a zatem z dnia 22 czerwca 2016 r. a nie z dnia 30.10.2019 r.;

- art. 98 k.p.c. poprzez uwzględnienie wszystkich kosztów powoda związanych z jego stawiennictwem w sądzie na rozprawie zgodnie ze złożonym zestawieniem kosztów oraz potwierdzeniami poniesienia tych kosztów w postaci rachunków i faktur.

W świetle tak postawionych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 7.154,79 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dn. 18.07.2016 r. do dnia zapłaty, skorygowanie kosztów procesu za I instancję stosownie do ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie. Zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Apelacje od powyższego wyroku wniósł też pozwany, zaskarżając go w zakresie pkt 1. wyroku - co do kwoty 4948,71zł. (tj. ponad kwotę 1075,65 zł.) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 lipca 2016r oraz w zakresie pkt. 3. wyroku - w całości. Zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił naruszenie:

- art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w postaci fragmentarycznej i wybiórczej oceny dowodów przeprowadzonych na okoliczność ustalenia uzasadnionego koszty najmu pojazdu zastępczego, a w szczególności pominięcie, iż:

- poszkodowany mógł dokonać naprawy bezgotówkowej ale z niewiadomych względów się na nią nie zdecydował,
- poszkodowany mógł zlecić naprawę w przedsiębiorstwie wynajmującym pojazd zastępczy,
- maksymalny czas przestoju nie przekraczał 26 dni - wraz z czynnościami okołonaprawczymi, zamówieniem części, przy uwzględnieniu dni wolnych od pracy,
- wygenerowane (w zakresie w istocie zbędnym) koszty najmu pozostają rażąco zawyżone a przy tym trudno je uznać za celowe,
- poszkodowany zakończył najem na miesiąc przed wypłatą środków zatem nie jest prawdziwe twierdzenie, że wypłata odszkodowania warunkowała rozpoczęcie naprawy,
- zgłoszenie szkody nastąpiło 12 dni po zdarzeniu i 8 dni po rozpoczęciu najmu

- art. 822 § 1 k.c. w zw. (...) § 1 k.c., poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie za uzasadnione nadmiernych w istocie kosztów najmu, niezasadnie wysokiej stawki wynajęcia tegoż pojazdu oraz nieracjonalnie długiego okresu korzystania z pojazdu zastępczego

- art. 354 §2 k.c. w zw. z art. 16 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że poszkodowany współpracował z ubezpieczycielem w procesie likwidacji szkody oraz dopełnił ciężące na nim obowiązki, w szczególności polegające na zapobieżeniu zwiększaniu się szkody, pomimo, że:

- dokonał wyboru oferty bez wiedzy i konsultacji z ubezpieczycielem a samo zgłoszenie szkody nastąpiło 12 dni po zdarzeniu i 8 po zawarciu umowy o najem,
- poszkodowany nie zlecił naprawy bezgotówkowej w szczególności nie zlecił jej w przedsiębiorstwie (...) co znacznie obniżyłoby koszty i czas naprawy pojazdu,
- nie weryfikował kosztów najmu i warunków korzystania z pojazdu najętego,
- nie musiał oczekiwać na wypłatę środków z odszkodowania a mimo to przedłużył najem do 66 dni generując dodatkowe, znaczące koszty,

- art. 361 k.c., poprzez błędną wykładnię i uznanie, że w granicach normalnego następstwa szkody mieści się 66-dniowy okres najmu pojazdu zastępczego, za stawkę 25 (...) za dobę, przy koszcie całkowitym przewyższającym 50% kosztów naprawy pojazdu.

W świetle tak podniesionych zarzutów skarżący wniósł o zmianę rozstrzygnięcia w zakresie zaskarżenia poprzez oddalenie powództwa, a także poprzez rozliczenie kosztów procesu stosownie do wyniku sprawy zweryfikowanego w toku instancji. Wniósł też o rozstrzygnięcie o kosztach procesu w zakresie postępowania w I i II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, stosownie do wyniku postępowania i zasady odpowiedzialności strony za wynik sprawy.

W odpowiedzi na apelację powoda, pozwany wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwanego, powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje obu stron postępowania, jako niezasadne podlegały oddaleniu.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że art. 378 § 1 k.p.c. nakłada na sąd odwoławczy obowiązek ponownego rozpoznania sprawy w granicach apelacji, co oznacza nakaz wzięcia pod uwagę wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków. Granice apelacji wyznaczają ramy, w których sąd odwoławczy powinien rozpoznać sprawę na skutek jej wniesienia, określają je sformułowane w apelacji zarzuty i wnioski, które implikują zakres zaskarżenia, a w konsekwencji kognicję sądu apelacyjnego (np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 2015 r., V CSK 677/14, nie publik.). Jednocześnie w świetle uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r. sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiąza go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego, w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania (III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55).

Co do zasady zatem, najpierw należy rozpoznać zarzuty naruszenia prawa procesowego, gdyż jedynie w przypadku uznania, że postępowanie dowodowe nie było dotknięte wadami, można przyjąć, że prawidłowo został ustalony stan faktyczny w sprawie. Ponieważ zaś prawna kwalifikacja stanu faktycznego jest pochodną ustaleń, o prawidłowym zastosowaniu bądź niezastosowaniu prawa materialnego można mówić dopiero wówczas, gdy ustalenia stanowiące podstawę wydania zaskarżonego wyroku pozwalają na ocenę tej kwestii (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29

listopada 2002 r. IV CKN 1532/00. Lex nr 78323). Prawidłowe zastosowanie prawa materialnego może mieć z kolei miejsce jedynie do niewadliwie poczynionych ustaleń faktycznych.

Mając powyższe na uwadze i odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów podniesionych w apelacji powoda, należy powiedzieć, iż nie są one uzasadnione w okolicznościach niniejszej sprawy. Skarżący zarzucając obrazę art. 358 § 1 i § 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, zdaje się nie zauważać, iż w odniesieniu do określenia daty przewalutowania i w konsekwencji wysokości kwoty odszkodowania, Sąd Rejonowy zastosował art. 363 §2 k.c. i ustalił kurs 1 (...) według kursu NBP z dnia 30 października 2019 r., a więc na datę zamknięcia rozprawy. Takie rozwiązanie należy uznać za prawidłowe.

Uregulowanie art. 363 § 2 k.c. przewiduje, że jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, to wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania. Datą tą, w okolicznościach niniejszej sprawy, jest zamknięcie rozprawy przed Sadem I instancji, po którym dochodzi do wydania wyroku, ponieważ w oparciu o art. 316 § 1 k.p.c. sąd bierze za podstawę orzeczenia stan istniejący w tej dacie. Zastosowanie przy ustalaniu odszkodowania kursu waluty z innej daty wymagałoby szczególnych okoliczności, wskazujących na zaistnienie wyjątku od powyższy zasady. Winno to nastąpić m.in. w sytuacji, gdyby zastosowanie cen z daty zamknięcia rozprawy skutkowało zubożeniem poszkodowanego. Tego jednak nie sposób stwierdzić w rozpatrywanym przypadku, albowiem ustalona przez Sąd Rejonowy kwota należnego odszkodowania przy uwzględnieniu średniego kursu NBP brytyjskiego funta szterlinga z dnia 30 października 2019 r. jest nawet nieco wyższa, od tej realnie poniesionej przez powoda w dacie zapłaty faktury. Strona powodowa nie wykazała występowania innych szczególnych przesłanek mogących być podstawą do ustalenia odszkodowania z innej daty aniżeli data ustalenia przedmiotowego odszkodowania. Odszkodowanie powinno zostać ustalone zatem z cen z daty ustalenia odszkodowania z uwagi, iż sąd za podstawę orzeczenia bierze stan istniejący w tej dacie zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r., I CSK 262/09, niepubl.).

Na uwzględnienie nie zasługuje też zarzut dotyczący nieuwzględnienia całości poniesionych przez powoda kosztów związanych z dojazdem do siedziby sądu, udokumentowanych rachunkami i stosownymi potwierdzeniami opłat złożonymi do zestawienia kosztów przedstawionego przez pełnomocnika powoda. W zakresie kosztach poniesionych przez powoda i podlegających rozliczeniu w orzeczeniu kończącym, Sąd Rejonowy uwzględnił kwotę 1.174,28zł poniesioną w związku z obowiązkiem osobistego stawiennictwa powoda w sądzie. Nie uwzględnił natomiast kosztu dojazdu do siedziby sądu, pełnomocnika powoda. W sytuacji baraku konkretyzacji przedmiotowego zarzutu, uznać należało, iż chodzi w nim właśnie o te, nieuwzględnione przez Sąd koszty. Co do uwzględnionych kosztów dojazdu powoda do Sądu, zarzut ten jest bezprzedmiotowy. Odnosząc się do kwestii nieuwzględnionych kosztów dojazdu do sądu poniesionych przez pełnomocnika strony powodowej stwierdzić trzeba, iż Sąd Rejonowy w sposób wyczerpujący uargumentował decyzję o pominięciu tych kosztów, którą też Sąd Okręgowy w pełni aprobuje i w sytuacji braku trafności zarzutów apelacji, przyjmuje za własną bez konieczności jej powielania.

Idąc dalej, wskazać trzeba, iż apelacja strony pozwanej również nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c., dotyczący wybiórczej oceny dowodów, nie był trafiony. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału. Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy nie uchybił zasadom logicznego rozumowania ani doświadczenia życiowego, a jedynie wykazanie takich okoliczności mogłoby stanowić o skutecznym postawieniu naruszenia wskazanego wyżej przepisu (por. orz. SN z 6.11.1998 II CKN 4/98). Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu, przedstawianie własnej wizji stanu faktycznego opartej na dokonanej przez siebie odmiennej ocenie dowodów. Ocena wiarygodności i mocy dowodów jest bowiem podstawowym atrybutem i zadaniem sądu orzekającego wyrażającym istotę sądenia, a więc rozstrzygania kwestii spornych w warunkach niezawisłości na podstawie własnego przekonania sędziego przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 16.02.1996 II CRN 173/95). Wskazać zatem należy, że Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, mając na uwadze okoliczności, o jakich mowa w apelacji. Jednak z ustalonych okoliczności wyciągnął wnioski odmienne

od skarżącego. Tym niemniej wnioski wyciągnięte przez Sąd pierwszej instancji są logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, a zarzuty apelacji ich nie podważają skutecznie. Wskazać dodatkowo należy, iż część okoliczności podniesionych w ramach przedmiotowego zarzutu dotyczy wniosków prawnych, a więc tym bardziej nie może świadczyć o jego zasadności.

Nieuzasadniony był również zarzut naruszenia art. 822 § 1 k.c. w zw. (...) § 1 k.c. Nie sposób uznać, aby przyjęta przez Sąd Rejonowy stawka dobowa najmu była zawyżona. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2017 r. (III CZP 20/17), gdzie wskazano, iż wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu, są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. Sąd Najwyższy wyjaśnił przy tym, że jeżeli ubezpieczyciel proponuje poszkodowanemu - we współpracy z przedsiębiorcą trudniącym się wynajmem pojazdów - skorzystanie z pojazdu zastępczego równorzędnego pod istotnymi względami pojazdowi uszkodzonemu albo zniszczonemu (zwłaszcza co do klasy i stanu pojazdu), zapewniając pełne pokrycie kosztów jego udostępnienia, a mimo to poszkodowany decyduje się na poniesienie wyższych kosztów najmu innego pojazdu, koszty te - w zakresie nadwyżki - będą podlegały indemnizacji tylko wtedy, gdy wykaże szczególne racje, przemawiające za uznaniem ich za "celowe i ekonomicznie uzasadnione". W tym kontekście istotne znaczenie ma nie tylko równorzędność samego pojazdu, ale także dodatkowych warunków umowy, takich jak np. czas i miejsce udostępnienia oraz zwrotu pojazdu zastępczego czy też obowiązek wpłaty kaucji. Powód na co dzień mieszka w Anglii, gdzie korzysta z samochodu celem dojazdu do pracy oddalonej o 17 mil od miejsca zamieszkania. W związku z tym, mając na uwadze czas i miejsce udostępnienia oraz zwrotu pojazdu zastępczego nie sposób oczekiwać, aby wybór lokalnej wypożyczalni samochodów, nawet przed zgłoszeniem szkody ubezpieczycielowi, nie był celowy, a tym samym aby stawka czynszu najmu była zawyżona. Koszt wynajmu pojazdu zastępczego, w wysokości 25 (...) za dobę, odpowiadał natomiast cenom wynajmu pojazdu klasy M. (...), na rynku brytyjskim, w okolicy i w miejscowości O., w której mieszkał M. Ł., a która wynosiła od 18 do 30 (...) za dobę.

W okolicznościach niniejszej sprawy nie sposób uznać też, aby przyjęty przez Sąd Rejonowy czas najmu pojazdu zastępczego nie był uzasadniony. Sąd Rejonowy słusznie zauważył, że uwzględnienie jedynie technologicznego czasu naprawy pojazdu w odniesieniu do czasu najmu pojazdu zastępczego pozostaje bez związku z czasem rzeczywistej naprawy i likwidacji szkody, gdyż nie uwzględnia wielu faktycznych czynników, które występują podczas naprawy pojazdu, w normalnym jej toku. Czas technologicznej naprawy pojazdu przy uwzględnieniu dni około naprawczych i dni wolnych od pracy przypadających w okresie naprawy wynosił 14 dni roboczych, a proces likwidacji szkody, licząc od daty zgłoszenia szkody do daty podjęcia decyzji o przelewie kwoty odszkodowania na rachunek bankowy poszkodowanego, wynosił 89 dni. Stąd uprawniony był wniosek, przyjęty w ślad za opinią biegłego, iż czas najmu pojazdu zastępczego przy uwzględnieniu daty zgłoszenia szkody, technologicznego czasu naprawy i procesu likwidacji szkody mógł wynosić 103 dni. Powodowi przysługuje odszkodowanie za zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres od dnia wynajęcia w związku ze szkodą do dnia naprawy uszkodzonego pojazdu – art. 361 §1 k.c. Ograniczenie okresu, za który przysługuje refundacja kosztów najmu pojazdu zastępczego do tzw. technologicznego czasu naprawy, nie tylko nie realizuje zasady pełnego odszkodowania, ale również naraża poszkodowanego na poniesienie dodatkowych wydatków, które nie wystąpiłyby, gdyby nie została wyrządzona mu szkoda. Tym samym poszkodowany może domagać się zwrotu poniesionych kosztów najmu pojazdu zastępczego za cały okres niezbędny do dokonania naprawy uszkodzonego pojazdu, w którym nie mógł korzystać z uszkodzonego pojazdu. Dopiero bowiem z chwilą dokonania naprawy odpada niemożność korzystania z rzeczy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2004r., II CK 494/03, LEX nr 145121, uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013r., III CZP 76/13, OSNC 2014/9/85, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2004r., IV CK 672/03, LEX nr 146324). Nieuzasadnione opóźnienie, w świetle udokumentowanych czynności podejmowanych w procesie likwidacji szkody (vide akta szkodowe – k. 35), w wypłacie odszkodowania nie może być okolicznością, która obciąża poszkodowanego. Podkreślić również należy, iż jeżeli pozwany nie wykazał, że czas naprawy pojazdu byłby krótszy w przypadku bezgotówkowego rozliczenia szkody i wyboru przez poszkodowanego innego, w tym preferowanego przez niego, zakładu naprawczego. Twierdzenia pozwanego w powyższym zakresie mają charakter wyłącznie hipotetyczny, w

związku z czym stanowią one niczym nieuzasadnioną polemikę z faktami przyjętymi przez Sąd I instancji. Tym samym nie sposób zgodzić się z argumentacją pozwanego i stwierdzić zasadność zarzutu naruszenia art. 361 k.c., by kwota zasądzona przez Sąd w toku I Instancji przewyższała szkodę, której doznał powód, mając na uwadze uzasadniony okres czasu najmu pojazdu zastępczego oraz przeciętną stawkę dobową najmu.

W okolicznościach niniejszej sprawy niezasadny był również zarzut naruszenia art. 354 §2 k.c. w zw. z art. 16 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Wskazać należy, że jeżeli poszkodowany wskutek czynu niedozwolonego utracił możliwość korzystania z rzeczy (np. pojazdu mechanicznego), nie posiadając innego, wolnego i nadającego się do wykorzystania pojazdu mechanicznego i wynajmuje pojazd zastępczy o zasadniczo podobnej klasie, według stawki czynszu najmu obowiązującej na lokalnym rynku i będzie korzystał z przedmiotu najmu w okresie naprawy pojazdu mechanicznego lub w okresie niezbędnym do zakupu innego pojazdu, to koszty poniesione z powyższego z tytułu będą mogły być kwalifikowane jako wydatki celowe i ekonomicznie uzasadnione. Wynajęcie samochodu zastępczego w takich okolicznościach nie może a priori stanowić naruszenia przez poszkodowanego zasady współdziałania z dłużnikiem przy wykonaniu zobowiązania i zwiększenia rozmiarów szkody. Pozwany nie wykazał, aby w przypadku bezgotówkowego rozliczenia szkody i wyboru przez poszkodowanego innego, w tym preferowanego przez niego, zakładu naprawczego czas naprawy pojazdu był krótszy, nadto aby zgłoszenie szkody 12 dni po zdarzeniu i 8 po zawarciu umowy o najem powiększało rozmiar szkody – zawiązało czas naprawy pojazdu, poprzez co podwyższało koszty najmu pojazdu zastępczego. W związku z tym nie sposób powiedzieć, że dokonując wyboru wypożyczalni bez wiedzy i konsultacji z ubezpieczycielem, powód nie dopełnił ciężących na nim obowiązków minimalizacji szkody. Wybierając ofertę wypożyczalni lokalnej, która mieściła się w granicach istniejących cen na danym rynku, nie przyczynił się w żadnym stopniu do zwiększenia szkody, w związku z czym przedmiotowy zarzut apelacji nie był trafiony

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy oddalił apelacje obu stron postępowania na podstawie art. 385 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego pomiędzy powodem, a pozwanym, co do zasady znajduje uzasadnienie w treści art. 100 k.p.c., albowiem te zostały stosunkowo rozdzielone. Rozstrzygając w tym zakresie, Sąd Okręgowy wziął pod uwagę to, że powodowi, który wygrał postępowanie apelacyjne z apelacji pozwanego w całości, należne koszty o jakich mowa – z tytułu zastępstwa adwokackiego wynosiłyby 450 zł (§ 2 pkt. 3 ; § 10 pkt. 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie - Dz.U. 2015.1800). Z kolei pozwanemu, który wygrał postępowanie apelacyjne z apelacji powoda, należne koszty z tytułu zastępstwa radcowskiego wynosiłyby 135 zł (§ 2 pkt. 2 , § 10 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych - Dz.U. z 2018 r. poz. 265). Stąd należne powodowi koszty postępowania apelacyjnego, w wyniku ich kompensaty stanowią kwotę 315 zł (450zł -135zł).